

Bielsk Podlaski, 2016.10. *AA*

Ok. 4424.1.120.2016

**Rada Miasta
Bielsk Podlaski**

W załączeniu przedkładam: „*Informację o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Bielsk Podlaski w roku szkolnym 2015/2016*”.

Powyższe wynika z przyjętego planu pracy Rady Miasta Bielsk Podlaski na miesiąc październik 2016 rok.

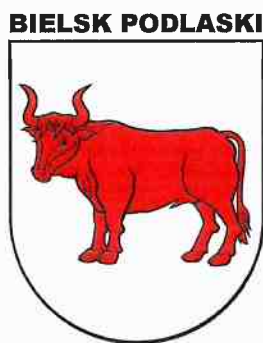
BURMISTRZ MIASTA

Jarosław Borowski

INFORMACJA

o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Miejskiej Bielsk Podlaski w roku szkolnym 2015/2016

(informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, z uwzględnieniem wyników sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)

Podstawa prawna:

Art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.)

Informacja została opracowana na podstawie danych zawartych w Systemie Informacji Oświatowej, danych Urzędu Miasta Bielsk Podlaski oraz wyników ze sprawdzianów i egzaminów opublikowanych przez OKE

Bielsk Podlaski, 25.10.2016 r.

S P I S T R E Ś C I

C Z Ę Ś Ć 1

1. Wstęp
2. Ogólna charakterystyka oświaty w Bielsku Podlaskim

C Z Ę Ś Ć 2

1. Organizacja przedszkoli w roku szkolnym 2015/2016
2. Organizacja szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2015/2016
3. Kadra pedagogiczna
4. Pozostałe zadania oświatowe
 - 4.1. Refundacja kosztów kształcenia młodocianych pracowników
 - 4.2. Średnie wynagrodzenie nauczycieli
 - 4.3. Pomoc materialna dla uczniów
 - 4.4. Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół

C Z Ę Ś Ć 3

1. Wyniki sprawdzianu w szóstej klasie szkoły podstawowej
2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego

C Z Ę Ś Ć 4

1. Informacja dyrektorów szkół i przedszkoli

CZĘŚĆ 1

1. Wstęp

Zadania oświatowe miasta Bielsk Podlaski wynikają w szczególności z postanowień:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn.zm.), zwanej dalej ustawą o samorządzie gminnym - zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, między innymi w zakresie edukacji publicznej, należy do zadań własnych gminy.
2. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o systemie oświaty - w zakresie: zakładania i prowadzenia przedszkoli, w tym przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych i gimnazjów; zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej; zapewnienia warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym; zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej; wyposażenia szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych; przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.
3. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 z późn.zm.), zwanej dalej ustawą Karta Nauczyciela - w zakresie stanowienia o wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli oraz wspierania nauczycieli w procesie dydaktyczno – wychowawczym.
4. Rozporządzeń resortowych, w szczególności rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej.

Gmina Miejska Bielsk Podlaski jest organem prowadzącym 9 placówek oświatowych: czterech przedszkoli, w tym jednego z oddziałami integracyjnymi, oraz pięciu szkół, w tym dwóch zespołów szkół (jednego z oddziałami integracyjnymi), jednego gimnazjum i dwóch szkół podstawowych. W skład zespołów szkół wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum.

C Z Ę Ś Ć 2

1. Organizacja przedszkoli w roku szkolnym 2015/2016

W roku szkolnym 2015/2016 w Bielsku Podlaskim funkcjonowały cztery przedszkola publiczne, dwa oddziały zerowe przy Szkole Podstawowej Nr 2 im. kpt Wł. Wysockiego oraz dwa przedszkole niepubliczne. Wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkole objętych było ogółem 815 dzieci, w tym 199 dzieci w przedszkolach niepublicznych.

Tabela 1. Dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w Bielsku Podlaskim
Stan na dzień 30 września 2015 r.

Przedszkole/szkoła	Liczba dzieci ogółem objęta wychowaniem przedszkolnym	w tym w oddziałach „zerowych”	Liczba oddziałów
Przedszkole Nr 3	94	56	5
Przedszkole Nr 5	131	57	5
Przedszkole Nr 7	165	61	7
Przedszkole Nr 9	177	66	7
Szkoła Podstawowa Nr 2	49	49	2
Niepubliczne P –le Nr 1	104	27	4
Niepubliczne P –le Karmelki	95	32	5
RAZEM	815	348	35

Dane w tabeli nr 2 informują o liczbie dzieci objętych opieką przedszkolną w różnych formach, według stanu z na dzień 30.09.2015 r. W trakcie roku szkolnego liczba dzieci ulegała niewielkim zmianom.

Liczba dzieci zameldowanych w Bielsku Podlaskim na pobyt stały i czasowy w rocznikach obejmujących wychowanie przedszkolne wynosiła:
rocznik 2013– 227 dzieci, rocznik 2012 – 274 dzieci, rocznik 2011 – 255 dzieci, rocznik - 2010 – 300, rocznik 2009 - 293 dzieci, rocznik 2008 - 269 dzieci.

Tabela 2. Dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej
w roku szkolnym 2015/2016 wg roku urodzenia

Rocznik	P-le Nr 3	P-le Nr 5	P-le Nr 7	P-le Nr 9	Szkoła Podst. Nr 2	Przedszkola Niepubliczne	Ogółem	% z danego rocznika objętych wych. przedszk.
2013 i młodsze		-	5	-	-	17	22	9,69%
2012	19	35	40	62	-	60	216	78,83%
2011	27	39	59	49	2	52	228	89,41%
2010	34	51	57	57	35	66	300	100%
2009	12	6	4	9	12	3	46	15,69%
2008	2	-	-	-	-	1	3	1,12%
Razem:	94	131	165	177	49	199	815	

Praca przedszkoli w roku 2015/2016 przebiegała w oparciu o zaopiniowane przez rady pedagogiczne i zatwierdzone przez organ prowadzący w maju 2015 r. arkusze organizacji pracy na rok szkolny. Przedszkola realizowały programy zatwierdzone do realizacji przez rady pedagogiczne. Poza zajęciami programowymi realizowane były także zajęcia dodatkowe dla dzieci – nauka języka obcego, rytmika, zajęcia logopedyczne.

2. Organizacja szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2015/2016

W roku szkolnym 2015/2016 do szkół podstawowych i gimnazjów uczęszczało 2167 uczniów, w tym do szkół podstawowych uczęszczało 1543 i gimnazjów 624 uczniów. Liczbę dzieci i młodzieży uczęszczających do poszczególnych szkół w ciągu trzech lat szkolnych przedstawia tabela 3 i tabela 4.

Tabela 3. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w okresie od roku szkolnego 2014/2015 do roku szkolnego 2016/2017

Nazwa szkoły	Rok szkolny		
	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Szk. Podst. Nr 2	221	240	217
Szk. Podst. Nr 3	466	514	476
Szk. Podst. Nr 4	433	494	450
Szk. Podst. Nr 5	274	295	260
Razem:	1394	1543	1403

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie Systemu Informacji Oświatowej (stan na 30.09.2014 r., 30.09.2015 r. i 30.09.2016 r.).

Tabela 4. Liczba uczniów w gimnazjach w okresie od roku szkolnego 2014/2015 do roku szkolnego 2016/2017

Nazwa szkoły	Rok szkolny		
	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Gimnazjum Nr 1	213	208	225
Gimnazjum Nr 2	208	196	202
Gimnazjum Nr 3	229	220	215
Razem:	650	624	642

Źródło: Opracowanie własne - na podstawie Systemu Informacji Oświatowej (stan na 30.09.2014 r., 30.09.2015 r. i 30.09.2016 r.).

- **Szkoły Podstawowe**

Jak wynika z tabeli 3, w roku szkolnym 2015/2016 w szkołach podstawowych uczyło się 1543 uczniów. Największą szkołą podstawową była Szkoła Podstawowa Nr 3 z 514 uczniami.

Organizacja szkół podstawowych w roku szkolnym 2015/2016 opierała się na założeniach zawartych w arkuszach organizacyjnych. Arkusze były zaopiniowane przez rady pedagogiczne i zatwierdzone w maju 2015 r. przez organ prowadzący. Łącznie zatwierdzonych było 4013,5 godz. zajęć tygodniowo. W trakcie roku szkolnego, zmiany w organizacji szkół wprowadzane były aneksami (nieobecność nauczyciela, wprowadzenie nauczania indywidualnego, rewalidacji). Dla dzieci wymagających pomocy organizowane są także inne zajęcia specjalistyczne.

W bieżącym roku szkolnym uczniowie korzystają:

Tabela 4. Uczniowie korzystający z zajęć specjalistycznych i innych
dane na podstawie SIO stan na 30.IX/2016

Rodzaj zajęć		Liczba uczniów			
		SP Nr 2	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5
rewalidacyjne		1	10	-	3
dydaktyczno wyrównawcze		-	67	2	115
Specjalistyczne	korekcyjno-kompensacyjne	36	39	32	18
	logopedyczne	25	29	42	31
	socjoterapeutyczne	35	20	74	-
	inne o charakterze terapeutycznym	-	95	-	-
	Razem:	97	172	76	167

Zajęcia specjalistyczne stanowią konkretną formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom odpowiednio do dokonanego rozpoznania ich potrzeb i możliwości rozwojowych oraz edukacyjnych.

W szkołach podstawowych prowadzone są także zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Tabela 5. Uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych
dane na podstawie SIO stan na 30.IX/2016

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów				Liczba kół			
	SP Nr 2	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5	SP Nr 2	SP Nr 3	SP Nr 4	SP Nr 5
informatyczne	8	22		14	1	2	-	1
techniczne	-	9		-	-	1	-	-
przedmiotowe	226	248	26	144	25	26	3	17
artystyczne	20	85	76	37	1	6	3	2
sportowe	29	75	45	30	2	4	3	2
inne	-	-		80	-			6
ogółem	283	439	147	305	29	39	9	28

W zajęciach tych uczestniczy ponad 1174 uczniów, z tym że niektóre dzieci biorą udział w więcej niż jednej formie zajęć. W placówkach szkolnych funkcjonują koła, w tym najwięcej, bo 71 są to koła przedmiotowe prowadzące zajęcia dla dzieci uzdolnionych. Ponadto działa 11 kół rozwijających zainteresowania różnymi dyscyplinami sportu, 12 kół artystycznych, 4 informatyczne i 6 innych.

- **Gimnazja**

W roku szkolnym 2015/2016 w gimnazjach uczyło się 624 uczniów.

Organizacja gimnazjów w roku szkolnym 2015/2016 opierała się na założeniach zawartych w arkuszach organizacyjnych. Arkusze były zaopiniowane przez rady pedagogiczne i zatwierdzone w maju 2015 r. przez organ prowadzący. W trakcie roku szkolnego, zmiany w organizacji szkół wprowadzane były aneksami (nieobecność nauczyciela, wprowadzenie nauczania indywidualnego, rewalidacji).

Dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz mających trudności w nauce zorganizowane były zajęcia specjalistyczne.

W bieżącym roku szkolnym uczniowie korzystają z następujących zajęć:

Tabela 6. Uczniowie korzystający z zajęć specjalistycznych i innych
dane na podstawie SIO stan na 30.IX/2016

Rodzaj zajęć		Liczba uczniów		
		Gm. Nr 1	Gm. Nr 2	Gm. Nr 3
rewalidacyjne		3	1	10
dydaktyczno wyrównawcze		56	-	67
Specjalistyczne	korekcyjno-kompensacyjne	30	21	39
	logopedyczne	1	2	7
	socjoterapeutyczne	36	23	29
	inne o charakterze terapeutycznym		-	20
	Razem:	126	47	172

W gimnazjach prowadzone są także zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia.

Tabela 7. Uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych
dane na podstawie SIO stan na 30.IX/2016

Rodzaj zajęć	Liczba uczniów			Liczba kół		
	Gm. Nr 1	Gm. Nr 2	Gm. Nr 3	Gm. Nr 1	Gm. Nr 2	Gm. Nr 3
informatyczne	4	-	12	1	-	2
przedmiotowe	88	28	199	16	3	30
artystyczne	10	27	20	2	2	3
sportowe	30	57	110	2	3	7
inne	40	-	13	2		2
ogółem	172	112	354	23	8	44

Niektórzy uczniowie biorą udział w więcej niż jednej formie zajęć. W gimnazjach uczniowie pracują w 75 różnych kołach, w tym 12 z nich to koła sportowe dla dzieci rozwijających zainteresowania różnymi dyscyplinami sportu (w zajęciach uczestniczy 197 uczniów). Ponadto działa 49 kół przedmiotowych, 7 kół artystycznych, 3 informatyczne i 2 inne.

3. Kadra pedagogiczna

Zatrudnieniem kadry pedagogicznej w szkołach i przedszkolach zajmują się dyrektorzy placówek oświatowych. Nauczyciele posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz w większości uprawnienia do nauczania więcej niż jednego przedmiotu.

Stan zatrudnienia w placówkach oświatowych wynika z zatwierdzonej przez organ prowadzący organizacji szkół i przedszkoli na rok szkolny, a to związane jest z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy, np. na zajęciach z wychowania fizycznego, języków obcych, informatyki oraz liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów określoną w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania.

W szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2015/2016 (stan na 30.09.2015 r.) nauczyciele byli zatrudnieni na 288,57 etatach, w tym 4,38% to stażyści, 6,24% nauczyciele kontraktowi, 11,45% mianowani i 77,93% nauczyciele dyplomowani.

Tabela 8 Zbiorcze zestawienie liczby nauczycieli z podziałem na kwalifikacje i stopnie awansu zawodowego w roku szkolnym 2015/2016

wyszczególnienie	Liczba nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty)					
	ogółem	bez stopnia	stażyści	kontraktowi	mianowani	dyplomowani
Magister z przygotowaniem pedagogicznym	278,79	0,00	10,2	17,01	27,7	223,88
Wyższe studia zawodowe przygotowanie pedagogiczne	6,11	0,00	1,78	1,00	2,33	1,00
kolgium nauczycielskie	0,67	0,00	0,67	0,00	0,00	0,00
pozostałe kwalifikacje	3,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00
Ogółem	288,57	0,00	12,65	18,01	33,03	224,88

W bielskich placówkach szkolnych, poza nauczycielami zatrudnionymi do realizacji poszczególnych przedmiotów, zatrudnieni byli również nauczyciele wspomagający proces dydaktyczno-wychowawczy i opiekuńczy w każdej szkole, w tym: nauczyciele biblioteki, pedagodzy szkolni, logopedzi, psychologzy oraz nauczyciele w świetlicach szkolnych.

4. Pozostałe zadania oświatowe

4.1 Refundacja kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Na podstawie art. 70 b ustawy o systemie oświaty pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Po zakończeniu przygotowania zawodowego, zdaniu egzaminu czeladniczego lub egzaminu potwierdzającego uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez młodocianego, pracodawca składa wniosek o zwrot kosztów kształcenia. Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski przyznaje dofinansowanie w drodze decyzji.

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianego pracownika odbywa się w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy. Środki na ten cel Wojewoda Podlaski przekazuje Miastu Bielsk Podlaski na podstawie umowy określającej wysokość środków i tryb ich przekazywania. W 2015 r. była to kwota 56.567,00 zł

Tabela 9. Liczba złożonych i rozpatrzonych pozytywnie wniosków, oraz poniesione wydatki z tego tytułu.

Liczba pracodawców którzy otrzymali dofinanso- wanie	Liczba młodocianych:			Liczba decyzji odmawiają- cych przyznania dofinanso- wania	Kwota jaką w 2015 r. wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowa- nia	Wysokość dotacji pozyskanej w 2015 r. od Wojewody Podlaskiego
	ogółem	w tym:				
		Nauka zawodu	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy			
7	7	7	0	0	56.567,00 zł	56.567,00 zł

4.2 Średnie wynagrodzenie nauczycieli

Na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r poz. 1379 z późn. zm) oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13.01.2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane do analizy wynagrodzeń nauczycieli. Celem takiej analizy jest ustalenie, czy wydatki poniesione w danym roku kalendarzowym na wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego nie są niższe od ustalonych średnich wynagrodzeń, które stanowią ustalony procent kwoty bazowej, określanej corocznie w ustawie budżetowej.

Na podstawie złożonych przez dyrektorów szkół i przedszkoli sprawozdań oszacowano, iż wypłacone w 2015 roku wynagrodzenie nauczycieli dyplomowanych, mianowanych i kontraktowych było zaniżone w porównaniu do wynagrodzenia określonego ustawą - Karta Nauczyciela w skali miasta o kwotę 274.029,45 zł. W związku z powyższym

tym grupom nauczycieli zostały wypłacone jednorazowe dodatki uzupełniające. Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych w 2015 roku przekroczyło poziom przewidziany przepisami ustawy.

Pełne kwoty dodatków w wysokości:

- nauczyciel stażysta - 1.692,92 zł
- nauczyciel mianowany - 1.320,16 zł
- nauczyciel dyplomowany - 988,75 zł

brutto zostały wypłacone nauczycielom posiadającym tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy przez cały rok kalendarzowy. Nauczycielom niepełnozatrudnionym, zatrudnionym w okresie krótszym niż 12 miesięcy oraz posiadającym niższy poziom wykształcenia dodatki uzupełniające wypłacono w wysokości proporcjonalnej do okresu zatrudnienia, wymiaru etatu i osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego

4.3 Pomoc materialna dla uczniów

Gmina Miejska Bielsk Podlaski zapewnia uprawnionym uczniom pomoc socjalną w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych oraz dofinansowania na zakup podręczników. Dla uczniów niepełnosprawnych dofinansowano koszty dojazdu do szkoły, a uprawnieni uczniowie otrzymują stypendia o charakterze motywacyjnym. Gmina Miejska Bielsk Podlaski oferuje dzieciom i młodzieży również inne formy wsparcia, np. zajęcia wyrównawcze oraz korekcyjno – kompensacyjne, pomoc psychologiczno – pedagogiczną, nauczanie indywidualne oraz wiele działań nakierowanych na kształcenie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163z późn. zm.) tj. **514 zł** (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1058).

W 2015 r. stypendia szkolne i zasiłki szkolne wypłacono na kwotę 241 878,20 zł; w tym:

- stypendia szkolne na kwotę 239 823,06 zł,
- zasiłki szkolne na kwotę 2 055,14 zł.

Wypłat dokonywano na podstawie przedłożonych rachunków i faktur potwierdzających poniesienie wydatków na cele edukacyjne. W okresie od stycznia do czerwca 2015 r. przyznano 179 uczniom stypendia i 1 zasiłek szkolny, zaś od 1 września 2015 r. do grudnia 2015 r. przyznano 179 stypendia i 3 zasiłki szkolne. W okresie od 1 stycznia do czerwca br. przyznano 183 uczniom stypendia szkolne zaś od 1 września 2016 r. wpłynęło 142 wnioski o przyznanie stypendiów szkolnych uczniom. Środki zaplanowane w budżecie miasta na wypłatę stypendiów w okresie I-VI 2016 r. to 173.000 zł, z tego:

- dotacja celowa z budżetu Wojewody Podlaskiego 138.000 zł,
- środki własne 35.000 zł.

W okresie I – VI 2016 r. wypłacono stypendia szkolne na kwotę 157 917,02 zł w tym:

- 126 333,61 zł ze środków dotacji budżetu państwa,
- 31 583,41 zł ze środków własnych budżetu miasta.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych, 84 uczniom została przyznana pomoc materialna w postaci zakupu podręczników szkolnych. Z pomocy tej skorzystali uczniowie klas III szkół podstawowych i IV klas techników pochodzących z rodzin, w których miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 574 zł netto.

Bez względu na dochód w rodzinie pomoc otrzymali uczniowie:

- a) słabowidzący,
- b) niesłyszący,
- c) słabosłyszący,
- d) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- e) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- f) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym,
- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej,
- posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczający w roku szkolnym 2015/2016 do szkół podstawowych (z wyjątkiem kl. I, II i IV), gimnazjów, z wyjątkiem klas I, szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników lub szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Łączna wartość dofinansowania zakupu podręczników wyniosła 21.803,96 zł.

Zgodnie z podjętą Uchwałą Nr VIII/65/15 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 26 maja 2015 r w sprawie zasad udzielania stypendiów im. Jana Pawła II samorządu miasta Bielsk Podlaski dla uczniów za wyniki i osiągnięcia w nauce (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r. poz. 1825) dyrektorzy szkół złożyli wnioski o przyznanie ww stypendium uczniom, którzy otrzymali co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania, uzyskali średnią ocenę na koniec roku szkolnego w szkole podstawowej co najmniej 5,00, a w gimnazjum co najmniej 4,75 oraz są laureatami wojewódzkiego konkursu przedmiotowego organizowanego przez Kuratorium Oświaty. Jeżeli uczeń jest laureatem 1 konkursu przedmiotowego otrzymuje stypendium w wysokości 100 zł miesięcznie, w przypadku 2 konkursów przedmiotowych 150 zł, a 3 i więcej 200 zł miesięcznie.

Za rok szkolny 2015/2016 stypendium im. Jana Pawła II samorządu miasta Bielsk Podlaski otrzymało 37 uczniów w wysokości 100 zł miesięcznie i 5 uczniów w wysokości 150 zł miesięcznie.

4.3 Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół

Artykuł 17 ust. 3a ustawy o systemie oświaty nakłada na gminę obowiązek bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum a uczniom niepełnosprawnym ruchowo, upośledzonym umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, nie dłużej niż do końca 21 roku życia. W roku szkolnym 2015/2016 dowóz zorganizowano dla 8 uczniów do Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, 1 ucznia do szkoły ponadgimnazjalnej oraz dla 14 uczniów Zespołu Szkół z DNJB im. Jarosława Kostycewicza w Bielsku Podlaskim.

Ww zadanie było realizowane na zasadzie zwrotu rodzicom kosztu dowozu dzieci do szkoły własnym transportem.

C Z Ę Ś Ć 3

1. Wyniki sprawdzianu w szóstej klasie szkoły podstawowej

Sprawdzian dla uczniów szkół podstawowych jest powszechny i obowiązkowy, co oznacza, że muszą do niego przystąpić wszyscy uczniowie.

Przystąpienie do sprawdzianu jest jednym z warunków ukończenia szkoły podstawowej. Wynik sprawdzianu nie ma jednak wpływu na ukończenie szkoły podstawowej. Pierwszy ogólnopolski sprawdzian dla uczniów kończących szkołę podstawową przeprowadzony został 10 kwietnia 2002 roku. W roku szkolnym 2015/2016 sprawdzian został przeprowadzony 5 kwietnia 2016 roku i był przeprowadzony po raz ostatni. Do sprawdzianu nie przystępują uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Sprawdzian w klasie szóstej szkoły podstawowej obejmuje wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do trzech kluczowych przedmiotów nauczania na dwóch etapach edukacyjnych tj. języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego.

Termin sprawdzianu ustala Centralna Komisja Egzaminacyjna.

We wszystkich szkołach w całej Polsce odbywa się on w tym samym dniu i o tej samej godzinie. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie mogli przystąpić do sprawdzianu w ustalonym terminie, sprawdzian pisali 2 czerwca 2016 roku. Sprawdzian organizują i przeprowadzają okręgowe komisje egzaminacyjne w macierzystej szkole ucznia. Na podstawie wyników sprawdzonych i ocenionych zestawów, każdy uczeń otrzymuje zaświadczenie o szczegółowych wynikach sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej.

Sprawdzian na zakończenie szkoły podstawowej jest diagnozą, w jakim stopniu uczeń opanował wiedzę i umiejętności pozwalające na rozumienie otaczającej go rzeczywistości oraz czy jest przygotowany do edukacji w gimnazjum. Diagnoza ta dostarcza istotnych informacji uczniowi i jego rodzicom, szkole podstawowej, której uczeń staje się absolwentem oraz gimnazjum, czyli szkoły, będącej kolejnym etapem edukacyjnym, która będzie odpowiadała za jego dalszą edukację.

Sprawdzian składa się z dwóch części:

1. Część pierwsza obejmuje zadania z języka polskiego i z matematyki
2. Część druga obejmuje zadania z języka nowożytnego

Pomiędzy częścią pierwszą a drugą była krótka przerwa na odpoczynek.

W roku szkolnym 2015/2016 do sprawdzianu przystąpiło 222 szóstoklasistów z bielskich szkół podstawowych. Każdy uczeń, który ukończył szkołę podstawową, niezależnie od wyników, musi być przyjęty do gimnazjum w swoim rejonie. Wynik sprawdzianu to wynik procentowy, który uczeń zdobył za zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności z danego przedmiotu. Najlepszy wynik z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego osiągnęła Szkoła Podstawowa Nr 3 w Zespole Szkół z DNJB im. Jarosława Kostyczewicza w Bielsku Podlaskim. Wyniki wszystkich szkół podstawowych obrazują tabele 10 i tabela 11.

**Tabela 10. Średnie wyniki uczniów ze sprawdzianu w roku szkolnym
2015/2016
części 1**

a)

Nazwa szkoły	język polski i matematyka (ogółem)					
	liczba zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	45	62%	61%	59%	63%	63%
Szkoła Podstawowa Nr 3	58	65%	61%	59%	63%	63%
Szkoła Podstawowa Nr 4	69	58%	61%	59%	63%	63%
Szkoła Podstawowa Nr 5	50	59%	61%	59%	63%	63%

b)

Nazwa szkoły	język polski					
	liczba zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	45	73%	72%	68%	71%	71%
Szkoła Podstawowa Nr 3	58	75%	72%	68%	71%	71%
Szkoła Podstawowa Nr 4	69	71%	72%	68%	71%	71%
Szkoła Podstawowa Nr 5	50	68%	72%	68%	71%	71%

c)

Nazwa szkoły	matematyka					
	liczba zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	45	51%	50%	51%	54%	54%
Szkoła Podstawowa Nr 3	58	54%	50%	51%	54%	54%
Szkoła Podstawowa Nr 4	69	45%	50%	51%	54%	54%
Szkoła Podstawowa Nr 5	50	50%	50%	51%	54%	54%

**Tabela 11. Średnie wyniki uczniów ze sprawdzianu w roku szkolnym 2015/2016
części 2**

Nazwa szkoły	język angielski					
	liczebność zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	45	68%	72%	67%	70%	71%
Szkoła Podstawowa Nr 3	58	77%	72%	67%	70%	71%
Szkoła Podstawowa Nr 4	69	71%	72%	67%	70%	71%
Szkoła Podstawowa Nr 5	50	72%	72%	67%	70%	71%

Powyższe wyniki uzyskane przez daną placówkę określają, w jakim kierunku szkoła powinna podjąć pracę z uczniem.

**Tabela 12. Średnie wyniki uczniów ze sprawdzianu w roku szkolnym 2014/2015
części 1**

a)

Nazwa szkoły	język polski i matematyka (ogółem)					
	liczba zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	31	71%	63%	62%	67%	67%
Szkoła Podstawowa Nr 3	68	70%	63%	62%	67%	67%
Szkoła Podstawowa Nr 4	72	55%	63%	62%	67%	67%
Szkoła Podstawowa Nr 5	52	60%	63%	62%	67%	67%

b)

Nazwa szkoły	język polski					
	liczba zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	31	74%	70%	68%	72%	73%
Szkoła Podstawowa Nr 3	68	76%	70%	68%	72%	73%
Szkoła Podstawowa Nr 4	72	64%	70%	68%	72%	73%
Szkoła Podstawowa Nr 5	52	69%	70%	68%	72%	73%

c)

Nazwa szkoły	matematyka					
	liczba zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	31	67%	55%	56%	61%	61%
Szkoła Podstawowa Nr 3	68	63%	55%	56%	61%	61%
Szkoła Podstawowa Nr 4	72	44%	55%	56%	61%	61%
Szkoła Podstawowa Nr 5	52	50%	55%	56%	61%	61%

**Tabela 13. Średnie wyniki uczniów ze sprawdzianu w roku szkolnym 2014/2015
części 2**

Nazwa szkoły	język angielski					
	liczebność zdających	średnia	Średni wynik w			
			gminie	powiecie	województwie	kraju
Szkoła Podstawowa Nr 2	31	72%	75%	73%	77%	78%
Szkoła Podstawowa Nr 3	68	80%	75%	73%	77%	78%
Szkoła Podstawowa Nr 4	72	71%	75%	73%	77%	78%
Szkoła Podstawowa Nr 5	52	78%	75%	73%	77%	78%

Tabela 14. Wyniki sprawdzianu w latach :

Nazwa placówki	rok szk. 2008/2009	rok szk. 2009/2010	rok szk. 2010/2011	rok szk. 2011/2012	rok szk. 2012/2013	rok szk. 2013/2014
Sz. Podst. Nr 2	22,1	25,90	29,72	23,7	22,6	26,5
Sz. Podst. Nr 3	24,0	25,50	28,89	26,2	27,0	25,2
Sz. Podst. Nr 4	21,0	25,80	25,90	23,7	24,0	27,9
Sz. Podst. Nr 5	20,0	23,40	22,70	21,0	22,1	26,8

Przedstawione wyżej wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych wskazują na występujące zróżnicowanie tych wyników pomiędzy poszczególnymi szkołami.

2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego

W 2016 roku do egzaminu gimnazjalnego w Bielsku Podlaskim przystąpiło 186 uczniów, którzy pisali test standardowy w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej, 99 uczniów zdawało egzamin z języka angielskiego – poziom podstawowy i 99 uczniów poziom rozszerzony, 14 uczniów zdawało egzamin z języka niemieckiego na poziomie podstawowym, 73 uczniów z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym oraz 24 uczniów na poziomie rozszerzonym.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2015/2016 zawarte są w tabeli 15, tabeli 17 i tabeli 19.

Tabela 15. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum Nr 1 im. Niepodległości Polski w Bielsku Podlaskim w roku szkolnym 2015/2016

szkoła	Przedmiot	Liczba ucz. przystępują cych do egzaminu	Średni wynik %	Średni wynik w			
				gminie	powiecie	województwie	kraju
Gimnazjum Nr 1	język polski	58	65%	67%	65%	68%	69%
	historia i wiedza o społeczeństwie	58	56%	57%	55%	56%	56%
	matematyka	58	42%	47%	47%	49%	49%
	przedmioty przyrodnicze	58	46%	50%	50%	52%	51%
	język angielski poziom podstawowy	34	73%	78%	69%	66%	64%
	język angielski poziom rozszerzony	34	56%	-	-	-	-
	język niemiecki poziom podstawowy	9	43%	40%	38%	56%	57%
	język rosyjski poziom podstawowy	15	53%	-	-	-	-
	język rosyjski poziom rozszerzony	-	-	-	-	-	-

Wyniki egzaminów zewnętrznych są i muszą być wykorzystywane w ocenie jakości pracy szkoły, ale należy pamiętać o tym, że cały proces edukacyjny musi być ukierunkowany na systematyczny rozwój ucznia i nie może być ograniczony i podporządkowany jedynie egzaminowi. Niemniej jednak wyniki egzaminów zewnętrznych dają wskazówki na jakich obszarach działań edukacyjnych należy skupić uwagę, dokonać określonych korekt i modyfikacji mających na celu poprawę wyników nauczania.

**Tabela 16. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum Nr 1
im. Niepodległości Polski w Bielsku Podlaskim w roku szkolnym 2014/2015**

szkoła	Przedmiot	Liczba ucz. przystępują cych do egzaminu	Średni wynik %	Średni wynik w			
				gminie	powiecie	województwie	kraju
Gimnazjum Nr 1	język polski	80	58%	62%	60%	62%	62%
	historia i wiedza o społeczeństwie	80	63%	66%	63%	65%	64%
	matematyka	80	41%	49%	48%	50%	48%
	przedmioty przyrodnicze	80	44%	49%	48%	51%	50%
	język angielski poziom podstawowy	49	58%	72%	69%	68%	67%
	język angielski poziom rozszerzony	49	39%	55%	49%	49%	48%
	język niemiecki poziom podstawowy	6	47%	49%	48%	55%	57%
	język rosyjski poziom podstawowy	25	56%	76%	68%	65%	58%
	język rosyjski poziom rozszerzony	-	-	-	-	-	-

**Tabela 17. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum Nr 2
w Zespole Szkół im Adama Mickiewicza w Bielsku Podlaskim w roku szkolnym
2015/2016**

szkoła	Przedmiot	Liczba ucz. przystępują cych do egzaminu	Średni wynik %	Średni wynik w			
				gminie	powiecie	województwie	kraju
Gimnazjum Nr 2	język polski	64	63%	67%	65%	68%	69%
	historia i wiedza o społeczeństwie	64	55%	57%	55%	56%	56%
	matematyka	64	47%	47%	47%	49%	49%
	przedmioty przyrodnicze	64	50%	50%	50%	52%	51%
	język angielski poziom podstawowy	31	76%	78%	69%	66%	64%
	język angielski poziom rozszerzony	31	56%	-	-	-	-
	język niemiecki poziom podstawowy	5	37%	40%	38%	56%	57%
	język rosyjski poziom podstawowy	28	68%	-	-	-	-
	język rosyjski poziom rozszerzony	-	-	-	-	-	-

**Tabela 18. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum Nr 2
w Zespole Szkół im Adama Mickiewicza w Bielsku Podlaskim w roku szkolnym
2014/2015**

szkoła	Przedmiot	Liczba ucz. przystępują cych do egzaminu	Średni wynik %	Średni wynik w			
				gminie	powiecie	województwie	kraju
Gimnazjum Nr 2	język polski	83	60%	62%	60%	62%	62%
	historia i wiedza o społeczeństwie	83	67%	66%	63%	65%	64%
	matematyka	83	50%	49%	48%	50%	48%
	przedmioty przyrodnicze	83	50%	49%	48%	51%	50%
	język angielski poziom podstawowy	34	81%	72%	69%	68%	67%
	język angielski poziom rozszerzony	34	63%	55%	49%	49%	48%
	język niemiecki poziom podstawowy	10	51%	49%	48%	55%	57%
	język rosyjski poziom podstawowy	39	71%	76%	68%	65%	58%
	język rosyjski poziom rozszerzony	-	-	-	-	-	-

**Tabela 19. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum Nr 3
w Zespole Szkół z DNJB im Jarosława Kostycewicza w Bielsku Podlaskim w roku
szkolnym 2015/2016**

szkoła	Przedmiot	Liczba ucz. przystępują cych do egzaminu	Średni wynik %	Średni wynik w			
				gminie	powiecie	województwie	kraju
Gimnazjum Nr 3	język polski	64	73%	67%	65%	68%	69%
	historia i wiedza o społeczeństwie	64	59%	57%	55%	56%	56%
	matematyka	63	53%	47%	47%	49%	49%
	przedmioty przyrodnicze	63	55%	50%	50%	52%	51%
	język angielski poziom podstawowy	34	86%	78%	69%	66%	64%
	język angielski poziom rozszerzony	34	68%	-	-	-	-
	język niemiecki poziom podstawowy	-	-	-	-	-	-
	język rosyjski poziom podstawowy	30	81%	-	-	-	-
	język rosyjski poziom rozszerzony	24	57%	-	-	-	-

**Tabela 20. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gimnazjum Nr 3
w Zespole Szkół z DNJB im Jarosława Kostyczewicza w Bielsku Podlaskim w roku
szkolnym 2014/2015**

szkoła	Przedmiot	Liczba ucz. przystępują cych do egzaminu	Średni wynik %	Średni wynik w			
				gminie	powiecie	województwie	kraju
Gimnazjum Nr 3	język polski	75	67%	62%	60%	62%	62%
	historia i wiedza o społeczeństwie	75	69%	66%	63%	65%	64%
	matematyka	75	56%	49%	48%	50%	48%
	przedmioty przyrodnicze	75	54%	49%	48%	51%	50%
	język angielski poziom podstawowy	29	86%	72%	69%	68%	67%
	język angielski poziom rozszerzony	29	71%	55%	49%	49%	48%
	język niemiecki poziom podstawowy	-	-	-	-	-	-
	język rosyjski poziom podstawowy	46	91%	76%	68%	65%	58%
	język rosyjski poziom rozszerzony	43	72%	62%	60%	62%	62%

Tabela 21 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2013/2014 (%)

Nazwa placówki	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza	
	Język polski	Historia i wiedza o społeczeństwie	matematyka	Przedmioty przyrodnicze
Gimnazjum Nr 1	63,8	60,8	39,2	48,8
Gimnazjum Nr 2	62,4	58,9	46,2	50,7
Gimnazjum Nr 3	75,6	63,9	60,1	61,4

Tabela 22. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2013/2014 (%)

Nazwa placówki	Język angielski		Język rosyjski		Język niemiecki
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	
Gimnazjum Nr 1	60,9	38,9	60,9	-	47,5
Gimnazjum Nr 2	81,5	61,5	70,4	100	-
Gimnazjum Nr 3	89,3	75,3	85,6	72,9	

Tabela 23. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2012/2013 (%)

Nazwa placówki	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza	
	Język polski	Historia i wiedza o społeczeństwie	matematyka	Przedmioty przyrodnicze
Gimnazjum Nr 1	54,4	58,6	40,1	58,0
Gimnazjum Nr 2	59,8	58,5	49,0	60,4
Gimnazjum Nr 3	63,4	59,4	51,4	59,8

Tabela 24. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2012/2013 (%)

Nazwa placówki	Język angielski		Język rosyjski		Język niemiecki podstawowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	
Gimnazjum Nr 1	61,5	39,1		60,8	45
Gimnazjum Nr 2	76,8	68,1	83,3	-	47,5
Gimnazjum Nr 3	74,1	56,7	53	62,8	-

Tabela 25. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2011/2012 (%)

Nazwa placówki	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza	
	Język polski	Historia i wiedza o społeczeństwie	matematyka	Przedmioty przyrodnicze
Gimnazjum Nr 1	55,6	55,8	41	42,1
Gimnazjum Nr 2	57,4	61,4	44,6	45,3
Gimnazjum Nr 3	68	62,9	52,9	54,5

Tabela 26. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2011/2012 (%)

Nazwa placówki	Język angielski		Język rosyjski		Język niemiecki
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	
Gimnazjum Nr 1	59,9	40,6	63,3	42,5	42,5
Gimnazjum Nr 2	65,2	45,4	82		32,5
Gimnazjum Nr 3	77,8	64,3	89,9	56,9	

Zauważyć jednak należy, że na wyniki ze sprawdzianu czy egzaminu mają istotny wpływ czynniki indywidualne (uzdolnienia, frekwencja, dodatkowe zajęcia) oraz środowiskowe (sytuacja rodzinna i materialna, wykształcenie rodziców, dostęp do wiedzy). Dlatego wyniki muszą być analizowane z uwzględnieniem wskazanych wyżej czynników.

W roku szkolnym 2015/2016 egzamin gimnazjalny został przeprowadzony od 18 do 20 kwietnia 2016 roku. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w dniach 1-3 czerwca 2016 roku.

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej – humanistycznej gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz języka polskiego, a w części drugiej matematyczno- przyrodniczej zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii. W części trzeciej uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym lub podstawowym.

Z analizy wyników egzaminu za rok szkolny 2015/2016 w części humanistycznej najwyższy średni wynik uzyskało Gimnazjum Nr 3 w Zespole Szkół z DNJB im. Jarosława Kostycewicza w Bielsku Podlaskim, a najniższy Gimnazjum Nr 2 w Zespole Szkół im. Adama Mickiewicza w Bielsku Podlaskim. W części matematyczno-przyrodniczej średni najwyższy wynik uzyskało Gimnazjum Nr 3 w Zespole Szkół z DNJB im. Jarosława Kostycewicza w Bielsku Podlaskim, natomiast najniższy średni wynik osiągnęło Gimnazjum Nr 1 im. Niepodległości Polski w Bielsku Podlaskim.

Szczegółowa informacja o wynikach egzaminu gimnazjalnego i sprawdzianu w VI klasach szkół podstawowych przeprowadzonych w kwietniu 2016 roku zamieszczona jest na stronie internetowej www.oke.lomza.

BURMISTRZ MIASTA

Jarosław Borowski